

Akademinis laipsnis	Magistrantas
Vardas ir pavardė	Linas Pikšrys
Institucija, padalinys	VDU PMDF
Institucijos adresas	Gedimino g. 44–102, LT–44246 Kaunas, Lietuva
Pranešėjo kontaktiniai duomenys (el. paštas, tel. nr.)	linas@mad.scientist.com; 8 62 518 658
Pranešimo pavadinimas	Akultūracija Newcastle: lietuvių studentų atvejis
Raktiniai žodžiai	Akultūracija, studentai, migracija, grupių dinamika, kokybiniai tyrimai

Konferencijos pranešimo santrauka (500 žodžių)

Rinkdamiesi studijas, būsimieji studentai renkasi svajonę – patogų, įdomų ir smagų gyvenimą, vedantį prie dar patogesnio, įdomesnio ir smagesnio gyvenimo ateityje. Moksleiviai, gerai išsilaukę valstybinius egzaminus, turi pasirinkimo laisvę iš dešimčių tūkstančių studijų programų vien Europos Sąjungoje. Akademinių jaunimo migracijos tyrimas, atliktas 2012 m. (Ramanauskaitė E., Vaišnys J. R., Kairaitytė A., Buivydas A., 2013) parodė, kad lūkesčiai, nulėmę konkretų studijų pasirinkimą, neretai nepasitvirtina, nes būsimieji studentai prieš išvykdami pakankamai nepasidomi būsimomis studijomis ir pragyvenimo galimybėmis. Studentams, radusiems kitokią nei tikėjosi sociokultūrinę aplinką, lieka du keliai: mesti studijas arba adaptuotis (tiek psichologiškai, tiek sociokultūriškai) naujoje aplinkoje. Dauguma studentų mėgina adaptuotis. Asmens adaptacijos naujoje aplinkoje metu susitinka skirtingos kultūros, turinčios socialines ir etnines dimensijas. Kultūrinius procesus, atsiradusius skirtingų kultūrų tiesioginio susitikimo metu tiek asmens, tiek grupės lygyje, nagrinėja akultūracijos teorija (Sam D. L. and Berry J. 2006). Akultūracija čia suprantama kaip kultūriniai pokyčiai, atsirandantys vienos kultūros asmeniui ar grupei tiesiogiai bendraujant su svetimos kultūros asmeniu ar grupe (ten pat).

2012–2014 m. buvo atliktas šešių tarpusavyje bendraujančių lietuvių studentų, išvykusių studijuoti į Newcastle'o universitetą/ NCU (Jungtinė Karalystė), tyrimas. Buvo bandoma nustatyti, kokie akultūraciniai procesai veikia lietuvių studentes NCU studijų, asmeninio bendravimo ir ekonominėje aplinkose ir kokie veiksniai apsunkina/palengvina jų adaptaciją. Tyrimas daugiausia rėmėsi kokybiniais metodais (pusiau struktūruoto interviu, pokalbio, stebėjimo dalyvaujant) surinktais duomenimis, kurių analizės rezultatus toliau prasminga tikrinti didinant tyrimo dalyvių skaičių.

Tyrimo metu buvo kelti uždaviniai: 1) Įvardinti tyrimo dalyvių pasirinkimo studijuoti NCU motyvacijas. 2) Palyginti motyvacijas sąlygojusius lūkesčius su iš surinktų duomenų rekonstruota realybe NCU studijų aplinkoje. 3) Įvardinti iš neatitikimo kylančias įtampas ir jų sąlygotą elgesį (remtasi keturių akultūracijos strategijų modeliu (J.W. Berry 2008)). 4) Patikrinti, ar ir kaip 'akultūracinis elgesys' vienoje aplinkose veikia elgesį kitose. 5) Palyginus studentų istorijas, įvardinti veiksniai, kurie apsunkina/palengvina adaptaciją.

Išanalizavus duomenis, pasitvirtino aukščiau minėto 2012 m. tyrimo rezultatai, kad tuo atveju, kai išvykusių moksleivių lūkesčiai nepasitvirtina, jie patiria stiprias įtampas. Ryškiausias nepasitvirtinęs į Newcastle'o universitetą išvykusių lietuvių studentų lūkestis – darbo ir studijų suderinimas gebant save išlaikyti.

Ekonominės ir asmeninio bendravimo aplinkų analizė leido nustatyti 7 akultūracinius procesus, pasireiškiančius tirtoje grupėje, taip pat buvo išskirti veiksniai, padedantys/trukdantys adaptacijai.